

KONFERENCIJA O PRISTUPANJU
EUROPSKOJ UNIJI
– CRNA GORA –

Bruxelles, 13. ožujka 2026.
(OR. en)

AD 8/26

LIMITE

CONF-ME 7

DOKUMENT O PRISTUPANJU

Predmet: ZAJEDNIČKO STAJALIŠTE EUROPSKE UNIJE
 – Poglavlje 21.: Transeuropske mreže

ZAJEDNIČKO STAJALIŠTE EUROPSKE UNIJE

Pregovaračko poglavlje 21.: Transeuropske mreže

Ovo stajalište Europske unije temelji se na njezinu općem stajalištu za Konferenciju o pristupanju s Crnom Gorom (AD 23/12 CONF-ME 2) i podliježe pregovaračkim načelima koja su u njemu potvrđena, a osobito sljedećem:

- mišljenje koja je izrazila jedna od stranaka o nekom pregovaračkom poglavlju ni na koji način ne prejudicira stajalište koje se može zauzeti o drugim poglavljima,
- dogovori, čak i oni djelomični, postignuti tijekom pregovora o poglavljima koja treba redom ispitati ne mogu se smatrati konačnima dok se ne postigne opći dogovor,
- kao i zahtjevima iz točaka 24., 28., 41. i 44. pregovaračkog okvira.

EU potiče Crnu Goru da nastavi postupak usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a, napominjući da do njezina pristupanja na snagu može stupiti dodatna pravna stečevina, da osigura njezinu učinkovitu provedbu i izvršavanje te da prije pristupanja izradi politike i instrumente što sličnije onima EU-a. EU očekuje da nijedan od infrastrukturnih projekta, koji se razvijaju u okviru međuvladinih sporazuma, ne bude u suprotnosti s pravnom stečevinom EU-a u području javne nabave. Trebat će obratiti veliku pažnju na način na koji će se Sporazum tumačiti, primjenjivati i provoditi. EU će pomno pratiti tu provedbu.

EU napominje da je crnogorsko nacionalno planiranje infrastrukture u skladu s ciljevima politike Unijine transeuropske prometne mreže (TEN-T). U skladu s tim pristupom u planiranju Crne Gore uvažena je strateška važnost unapređenja regionalne povezanosti, i unutar zapadnog Balkana i s Europskom unijom.

EU pozdravlja aktivno sudjelovanje Crne Gore u Strategiji EU-a za jadransku i jonsku regiju i Strategiji EU-a za dunavsku regiju svojim doprinosom izradi i provedbi regionalnih projekata kojima se unapređuju povezanost, održiva mobilnost i integracija s transeuropskim prometnim i energetske mrežama.

EU prima na znanje da Crna Gora u svojim pregovaračkim stajalištima AD 26/14 CONF-ME 20 i AD 04/26 CONF-ME 4 prihvaća pravnu stečevinu EU-a iz 21. poglavlja koja je bila na snazi 25. prosinca 2025. te da će je biti spremna provesti do datuma svojeg pristupanja Europskoj uniji.

Prometne mreže

EU prima na znanje da je Crna Gora uskladila svoje strateško prometno planiranje s ciljevima pravne stečevine u području transeuropskih prometnih mreža (TEN-T). EU prima na znanje da je Crna Gora izjavila da će do datuma pristupanja ostvariti dostatan napredak u pogledu ciljeva mreže TEN-T.

EU poziva Crnu Goru da dovrši reviziju svoje strategije prometnog razvoja, u kojoj se, među ostalim, utvrđuju prioritetni infrastrukturni projekti u području cestovnog i željezničkog prometa te će se osigurati usklađenost s ciljevima Uredbe 2024/1679, nove uredbe o mreži TEN-T. Slijedom donošenja revidirane strategije EU potiče Crnu Goru da osigura njezinu učinkovitu provedbu.

EU pozdravlja suradnju Crne Gore u okviru sveobuhvatne regionalne prometne mreže Transportnog opservatorija jugoistočne Europe na utvrđivanju prioriternih infrastrukturnih projekata u Crnoj Gori. Ta suradnja traje od 2019. u okviru Prometne zajednice, u kojoj Crna Gora aktivno sudjeluje, među ostalim na naporima za promicanje regionalne suradnje za provedbu proširenja mreže TEN-T u regiji.

EU napominje da je Crna Gora poduzela mjere za bolje razmatranje fiskalnih posljedica zajmova za financiranje infrastrukturnih projekata s pomoću poboljšanog proračunskog planiranja i u skladu sa zahtjevima Europske banke za obnovu i razvoj i Europske investicijske banke. Kad je riječ o budućim planiranim ulaganjima EU potiče Crnu Goru da osigura pažljivo planiranje i redosljed projekata. Crna Gora morat će kombinirati sredstva iz svojeg nacionalnog proračuna i sredstva dobivena od međunarodnih zajmodavaca, uzimajući pritom u obzir svoj fiskalni prostor.

EU napominje da je Crna Gora postigla dogovor s Europskom komisijom o budućoj mreži TEN-T koja se odnosi na Crnu Goru (vidjeti zemljovide u Prilogu 1.) i o popisu prioriternih projekata u prometnom sektoru. Ti sporazumi ispunjavaju zahtjeve prvog i drugog mjerila za zatvaranje iz dokumenta AD 6/15 CONF-ME 5.

EU očekuje od Crne Gore da dodatno ojača administrativne kapacitete potrebne za preuzimanje odgovornosti u okviru Instrumenta za povezivanje Europe koji je već uspostavljen za prometne i energetske mreže te poziva Crnu Goru da popuni preostala radna mjesta. U tom kontekstu EU prima na znanje da je vlada Crne Gore donijela Plan za sudjelovanje u Instrumentu za povezivanje Europe za razdoblje 2025. – 2027., u kojem se utvrđuju mjere za daljnje jačanje institucijskih i administrativnih kapaciteta Crne Gore do dana pristupanja EU-u. Te aktivnosti ispunjavaju zahtjeve trećeg mjerila za zatvaranje iz dokumenta AD 6/15 CONF-ME 5.

EU očekuje od Crne Gore da u potpunosti provede navedeni plan, među ostalim i kad je riječ o zapošljavanju i osposobljavanju relevantnog osoblja te uspostavi primjerenih administrativnih struktura. EU će pomno pratiti taj proces do pristupanja.

Energetske mreže

EU prima na znanje informacije koje je Crna Gora dostavila o aktualnom razvoju zbivanja u pogledu međusobne povezanosti električne mreže Crne Gore s mrežama drugih zemalja zapadnog Balkana i Italije.

EU prima na znanje informacije koje je Crna Gora dostavila o svojem sudjelovanju u razvoju regionalnog plinovoda poznatog kao jonsko-jadranski plinovod. Kako bi se postigli EU-ovi ciljevi klimatske neutralnosti, EU potiče Crnu Goru da svoju energetska sigurnost u najvećoj mogućoj mjeri ostvari pomakom prema dekarbonizaciji svojeg energetskeg sustava kako bi se upotrebljavali lokalni resursi, smanjila izloženost rizicima u pogledu vanjske opskrbe i podržao otporan i moderan energetska sektor. Tim se pristupom dugoročna neovisnost unapređuje mnogo učinkovitije nego proširenjem infrastrukture za fosilna goriva. EU potiče Crnu Goru da istraži mogućnosti za daljnju diversifikaciju i dekarbonizaciju u cilju dovršavanja ključne elektroenergetske infrastrukture.

EU izražava zadovoljstvo time što je Crna Gora donijela Zakon o prekograničnim projektima energetske infrastrukture usklađen s Uredbom o mreži TEN-E. EU očekuje od Crne Gore da se u potpunosti i pravodobno uskladi s preostalim elementima Uredbe o mreži TEN-E, posebno u pogledu odredaba povezanih s postupkom izdavanja dozvola, priručnikom o postupcima, sudjelovanjem javnosti i transparentnošću te da osigura potpunu provedbu zakonodavstva usklađenog s Uredbom o mreži TEN-E, kako je propisano Ugovorom o Energetskoj zajednici. Time će se Crnoj Gori pružiti potpora u daljnjoj integraciji njezinih mreža sa susjednim zemljama, ubrzavanju postupaka izdavanja dozvola i podupiranju daljnjeg usklađivanja s ciljevima klimatske neutralnosti Unije.

* * *

S obzirom na navedeno, EU napominje da trenutačno nisu potrebni daljnji pregovori o ovom poglavlju.

Praćenje napretka u usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a i u njezinoj provedbi nastavit će se tijekom cijelog razdoblja pregovora. EU ističe da će posvetiti posebnu pozornost praćenju svih spomenutih posebnih pitanja s ciljem da se osiguraju administrativni kapaciteti Crne Gore i njezina sposobnost za provođenje i izvršenje pravne stečevine iz ovog poglavlja, kao i dovršenje usklađivanja zakonodavstva. Posebnu pozornost treba posvetiti vezama između ovog poglavlja i drugih pregovaračkih poglavlja. Završna ocjena usklađenosti zakonodavstva Crne Gore s pravnom stečevinom EU-a i njezina provedbenog kapaciteta može se donijeti tek u kasnijoj fazi pregovora. Osim svih informacija koje EU može zatražiti za potrebe pregovora o ovom poglavlju i koje treba dostaviti Konferenciji, EU poziva Crnu Goru da Vijeću za stabilizaciju i pridruživanje redovito dostavlja i detaljne pisane informacije o napretku u provedbi pravne stečevine i u jačanju svojih administrativnih kapaciteta.

S obzirom na sve navedeno, EU će ponovno razmotriti ovo poglavlje ako i kada to bude potrebno.

EU prima na znanje da Crna Gora u svojim pregovaračkim stajalištima AD 26/14 CONF-ME 20 i AD 04/26 CONF-ME 14 prihvaća pravnu stečevinu iz poglavlja 21. koja je bila na snazi 25. prosinca 2025. EU usto prima na znanje da Crna Gora izjavljuje da će nastaviti postupak usklađivanja s pravnom stečevinom i da će je biti spremna provesti do trenutka pristupanja Europskoj uniji.

Nadalje, EU podsjeća da bi između 25. prosinca 2025. i dovršetka pregovora mogla nastati nova pravna stečevina.

**INDIKATIVNI ZEMLJOVIDI TRANSEUROPSKE PROMETNE MREŽE PROŠIRENE
NA CRNU GORU¹**

¹ Kako je uključena u Prilog IV. Uredbi (EU) 2024/1679.

Indikativno proširenje na susjedne zemlje
Osnovna i sveobuhvatna mreža: željeznica (teretni promet), luke i
željezničko-cestovni terminali Područje zapadnog Balkana

TEN-Tec

Indikativno proširenje na susjedne zemlje
Osnovna i sveobuhvatna mreža: ceste, luke, željezničko-cestovni terminali i zračne luke **Područje zapadnog Balkana**

